

בתשובה לדידי משמע דלא סבירא ליה למרן שליט"א להתיר כל כך. וצריך עיון. אנא יבאר לן מרן שליט"א.
תשובה:

איסור אין בזה, אבל לכתחילה אם לעשות צריך עיון.
כז. שאלה:

ראיתי בספר דרך השידוך (עמוד לז אות יז-יח) שכתב סגולה לזיווג "מפי השמועה", לעלות לתורה ב"והוא אשה בבתוליה יקח" (ויקרא כא-יג). וכן לעלות לתורה בעליית רביעי כשקוראים שתי פרשיות מחוברות. ע"כ. ונפשי בשאלתי, האם יש בסגולות מעין אלו, האיסור של 'אין מתרפאין בדברי תורה', דלכאורה עולה לתורה לצורך ענין מציאת זיווג. אנא יבאר לן מרן שליט"א.

תשובה: איסור אין בזה.^{צח}

כח. שאלה:

האם יש מקור לילך לכותל המערבי לסגולה לשידוך ארבעים יום, והאם יכול לעשות סגולות כאלו.

תשובה:

לא שמעתי מסגולות אלו, אבל איסור אין בהן.^{צט}

דברי חכמים

צח. וע"ע בס' שמירת כבוד הספרים מהרה"ג מאיר דוד שמואלי (פרק ב סע' לו בהערה) מש"כ באורך בענין אין מתרפאין בדברי תורה. ע"ש. ואכמ"ל.
צט. שו"ת זו הובאה בקונ' מענה ד"ח (עמ' פא שאלה מס' 723) וכן בס' עלי ש"ח (עמ' רעא אות ט). ע"כ. ולא הבאתי שו"ת זה כאן אלא עבור הדברים ששאלתי בשאלה הבאה.

ועכ"פ בענין מקור לסגולה זו, ראיתי בס' דרך השידוך (מהדורת תש"ס עמ' לו) שהביא בן בשם זקני ירושלים. ע"כ. ובס' תל תלפיות (בעניני הכותל המערבי) הביא סגולה זו בשם הגה"ק ר' שלמה מזעוויל זצ"ל. ע"ש. וכ"כ הג"ר יהודה ברכה שליט"א בס' ביצד מתמודדים (שער ז עמ' רלב) שמנהג ירושלים הוא מקדמת דנא, כאשר היתה פוקדת צרה ח"ו, הלכו אל הכותל המערבי במשך מ' יום רצופים והתפללו על אותה צרה, ורק עליה, ולא על

וסיפרו כי בשנה האחרונה הזמינוהו לעלות לתורה, והיתה שנה מעוברת, ופרשיות בהר-בחוקותי מחוברות, והרב היה מהדר לעלות רביעי לחבר שתי הפרשיות, והחזן התחיל בשבילו הקריאה בפסוק "ואם מעט נשאר בשנים" [ויקרא כה, נב], והרב אנינא דעתיה וביקש מהחזן לחזור פסוק קודם "אם עוד רבות בשנים" [שם, נא], וקרא החזן. ובכל זאת הרב חשש מזה, ובאותה שנה ז' אלול תרי"ט נלב"ע. והגאון רבנו יוסף חיים בנו היה נזהר מאוד בזה. ומכל מקום אין להקפיד כל כך בדברים אלה. [ח"א סימן מ עמוד רצא].

סדר חלוקת הקריאה כשיש עולים רבים

ז. אם יש עולים רבים יקרא מתחילת הפרשה ג' פסוקים לכל עולה, כך שנמצא שכל עולה קורא ג' פסוקים חדשים, ולא לחזור על אותה קריאה כמה פעמים, ויחסוך בזה טירחא דציבורא. וכן היה נוהג מור אבי זלה"ה להפסיק מתחילת הפרשה ג' פסוקים לכל עולה, וכן בקודש חזיתיה להגאון רבנו עובדיה יוסף זלה"ה שנהג להקפיד בזה. [ח"א סימן מ עמוד רצב].

לבית-הכנסת של האשכנזים ושומע שם חזרה וכו', וביום שני וחמישי שהיו אומרים בריך שמיא גם הוא היה אומר עמהם, וכן הורני לאומרו כשאתפלל עמהם [ועיין עוד בספר ארחות ציון ח"ב סימן ט סל"א]. וראיתי לחכמי המקובלים בירושלים שגם ביום הכיפורים במנחה אומרים "ברוך שמיא" בפתיחת ההיכל. [ח"א סימן לח עמוד רעח].

ההפסקות המצויות בחומשים

ה. ההפסקות המצויות בחומשים כגון שני שלישי וכו', רוב קהילות הספרדים והמזרח לא נוהגים להפסיק בחלק מהן, משום שבכמה מקומות לא נזהרים להתחיל ולסיים בדבר טוב, וכן ראיתי שהתימנים והבבלים ועדת ארם צובא ועוד, מפסיקים במקומות אחרים. וכן היה נוהג מור אבי זלה"ה להפסיק במקומות שונים מהמקומות המופיעים בחומשים [וראה לוח ההפסקות שבראש ספר שיבת ציון ח"א עמוד 35]. [ח"א סימן מ עמוד רצ].

להתחיל בדבר טוב

ו. שמעתי מאבותי כי החסיד הרב אליהו חיים זצ"ל, אביו של הגאון הבן איש חי זיע"א, נפטר בהיותו בן ב"ן שנה.

הלכות ברכות

מעלת כוס של זימון

ב. כמה פעמים אמר לי מור אבי ז"ל כי מעלת ברכת כוס של זימון עצומה

צירוף קטן לזימון

א. מור אבי זלה"ה נהג לצרף קטן מבן שש לזימון. [ח"ב סימן מג עמוד לח].

בשבתות שיש קריאה מיוחדת כמו פרשת שירה ועשרת הדברות מעלים הגדול שבציבור לאותה עליה ולא לשישי. וכן בפרשיות שהם מחוברות יש שהשתדלו לעלות בעליית רביעי המחברת שתי הפרשיות. ועכ"פ אין להתקוטט עבור שום עליה, שכל אותיות התורה הם כולם קדושים וטהורים כדכתיב "אמרות ה' אמרות טהורות", וכן מצינו לאחד מעמודי הוראה רבינו הרא"ש זצוק"ל, שהיה מנהגו לעלות דוקא חמישי, מפני שלא היו רוצים לעלות בעליה זו, מפני שההמון היו מחזיקים עליה זו פחותה. ובעוה"ר הרבה מחלוקת בא מזה (ה' ירחם), ובאמת אין לך שטות גדול מזה, שהכל תורה אחת וברכה אחת, ואין זה אלא מעשה שטן בעלמא⁸¹.

מקור

הברכה

אחר כך נחשבים למוספים, ואין חשיבות של שביעי לעולה אחרון אלא לעולה השביעי, ומי שקנה עלית שביעי הוא קורא את הקריאה השביעית. ודבריו נראים כמתאימים לדברי החיד"א זיע"א. וע' בספר עלי הדס (לידדי הגר"ד סטבון שליט"א) שמביא שמנהג עיה"ת תונס שאחר עליית השישי מחלקים עליית השביעי לשתי עליות "סמוך" ו"משלים" כמובא בספר גאולי כהונה. והביא שם בשם הנתיבי עם סימן קלו שנהגו כן בהרבה מקומות בארץ שמעלים לשישי היותר משובח ואחריו במעלה ה"סמוך" למשלים.

ד. והנה דוגת השביעי לפי הקבלה

אינו מבורר כ"כ שהחיד"א זצ"ל כתב במחזיק ברכה סימן רפב אות ג שהשביעי גרוע מכולן ש"כ מהרח"ו בספר הכוונות (דף מט ע"א) והשלמי חגיגה הקשה שבספר הכוונות (סוף דרוש שני מדרושי ס"ת אשר בחול) וז"ל: גם נמצא שהשישי והשביעי אע"פ שאינם עושים שום תיקון בידם כמו שעושים הכהן והלוי, אם כ"ז צריכין שיהיו האנשים היותר חשובים במעלה שבכל העולים, כדי שיהיו ראויים

לקבל האורות הגדולים ההם כנזכר, ע"ש. ע"ש מה שתירץ תירוצ ע"פ קבלה. 81. מש"כ בשבתות שיש קריאה מיוחדת וכו' כ"כ בלדוד אמת סימן ה סעיף לג וכבר הזכרנו לעיל שהגר"א נהג לעלות למפטיר בד' פרשיות. ולענין שתי פרשיות כתב בספר משמרות שלום שאבוה"ק נהגו לעלות רביעי שהוא מחבר שני הפרשיות.

ובעיקר הדבר כשקוראים ב' פרשיות מחוברות כתב הלבוש בסימן רפב שמדקדקים שהרביעי יקרא סוף הפרשה ראשונה ותחילת פרשה שניה כדי לחלקם בשווה בין השבעה עולים. וע' במחזיק ברכה (סימן רפב אות ז) שהביא דברי הלבוש הנ"ל וכתב שראוי לנהוג כך אבל אינו לעיכובא. ואם מוסיפים עליות נוספות נחלקו בזה הפוסקים. ומסקנת המ"ב סימן רפב ס"ק ה ע"פ הפמ"ג שאפשר להוסיף כל העליות הנוספות בפרשה שניה ואין לחוש בזה שמספר העליות אינו שווה [בגלל העליות הנוספות] כיון שאין שום חיוב מן הדין להוסיף. וכ"פ במחזיק ברכה שם [אות ח]. וכן פסק בכה"ת סימן רפב ס"ק טז.

ש: מי שאינו לובש קיטל לבן בשבת בחוץ מפני יוהרא (כמ"ש בכה"ל) האם בהיותו במירון בשבת יכל ללבוש לבן, או שמא יכל להזיק לו.

ת: אדרבה ראוי ללבוש שם לבן.

ש: המתארח במירון וכיו"ב ויש עמו פת ודגים, ומזמינים אותו לסעודת שבת, האם עדיף שיאכל הפת והדגים שלו, או עדיף להתארח אצל אחרים (וה"ה לילך לאכול בהכנסת אורחים דשם) ולאכול סעודת שבת מלאה.

ת: אם המזמין יפגע מסירובו לבוא אליו, ודאי ילך אליו, אבל אם אין חשש פגיעה, עדיף שעכ"פ יתחיל הסעודה בחדרו עם המאכלים שלו, ויכוין לגמור בהכנסת אורחים או אצל המזמין.

ש: הנהגת האריז"ל לנשק ידי אמו בליל שבת, האם אפי' בנידה, ומה יעשה כשאינו יודע אם היא טהורה.

ת: נהגו שכאשר אינה טהורה היא פורשת ולא נותנת לבניה לנשק ידיה. (וממילא כשניגש אליה ואינה פורשת יודע שהיא טהורה).

ש: בשעה"כ איתא ליקח ב' אגודות הדס להקפות השלחן בשבת. ומשמע ב' אגודות שבכ"א ג' הדסים, ומהו זה שנתבאר לעיל דסגי בב' הדסים משולשים.

ת: לכתחילה ראוי ב' אגודות, אבל זה קשה למצוא כל השנה ודיו שימצא ב' או ג' הדסים משולשים.

ומי שיכל להשיג ב' אגודות, אשריו.

ש: ההקפה עם הדס משולש רק בליל שבת או גם בהבדלה.

ת: אותם הדסים שלוקחים בליל שבת להקיף השלחן, נוטלים גם בהבדלה, וממילא צריך משולשים (והנשמה מקללת אם אינם משולשים) (והיינו שלפחות ב' מהם יהיו משולשים).

ש: האם סגי שידע בעל-הקורא את ניגון המלים של הפרשה, או דראוי שידע גם איזה טעם יש על כל תיבה.

ת: ראוי שידע גם שמות הטעמים שעל התיבות, ואף שאינו יודע סודן, מ"מ מוסיף מה שיודע איזה טעם יש על כל תיבה, ואינו דומה למי שיודע רק הניגון בלי לדעת שמות הטעמים. (ונפ"מ גם למי שיודע שמות הטעמים, רק פעמים אינו זוכר איזה טעם יש על מילה פלונית, וקורא באופן שמשמע לב' פנים, דלא סגי בזה אף אם יצא הניגון טוב.)

ש: מי שהגיע בשבת בבקר לביהכ"נ באמצע קה"ת (והתפלל שחרית במקום אחר, רק קה"ת לא שמע) האם נכון ליתן לו להיות ש"ץ למוסף.

ת: אם שמע עכ"פ ג' עולים יכל להיות ש"ץ. (ונפ"מ גם למאחר עצמו שעדיף להתפלל מוסף אחר שישמע קה"ת, אא"כ שמע כאן ג' עולים.)

ש: מי שרגיל לעלות שלישי (או ששי) בשבת, האם בפרשיות מחוברות עדיף לו לעלות רביעי כדי לחבר ב' הפרשיות.

ת: לא, דאין ענין מיוחד בחיבור ב' הפרשיות, רק מנהג טוב.

אמנם בפ' מטו"מ יש ענין מיוחד ברביעי כי הוא קורא את כל המסעות ויש בזה ענין מיוחד לעלות לעלי' זו.

ש: מה שהאריז"ל עלה לתוכחה וקרא בעצמו בתורה פרשה זו. האם משום שהוא